

کلاس :	باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان فارس نوبت دوم خرداد ماه ۱۳۹۹	آزمون شبه نهایی خرداد ۱۳۹۹
زمان : ۸۰ دقیقه		نام و نام خانوادگی:.....
تاریخ امتحان: ۱۸ / ۲ / ۱۳۹۹ طراح سوال: گروه آموزشی زبان و ادبیات فارسی متوسطه دوم استان فارس		پایه تحصیلی: تمامی رشته های نظری درس: فارسی ۳

بارم	سئوالات	ردیف
۱/۵	قلمرو زبانی (۷ نمره)	۱
	معنی واژه‌های مشخص شده را با توجه به عبارت‌ها و اشعار زیر بنویسید. الف) برای دستان من شمشیری است <u>آخته</u> . ب) بیشتر از شما جهان را گشته ام و از <u>اکناف</u> گیتی آگام. پ) <u>سورت</u> سرمای دی بیداد ها می کرد. ت) یکی از حضار که کباده شعر و ادب می کشید چنان <u>محظوظ</u> گردیده بود. ث) <u>هیون</u> آرد از دشت صد کاروان. ج) تن ز جان و جان ز تن <u>مستور</u> نیست.	
۱	الف - نادرستی‌های املايي را در عبارات و اشعار زیر بیابید و درست آن ها را بنویسید. ۱) محبت چون به قایت رسد، آن را عشق خوانند و عشق خاص تر از محبت است. ۲) دیوارهای کهن روم که هنوز تاق ضربی دروازه آن باقی است حکایت آن روزگاران گذشته دارد. ۳) با حال استیصال پرسیدم؛ خودتان را به بزئید به ناخوشی و بگوئید طیب قدقن کرده است. ۴) واصفان حلیه جمالش به تحیر منصوب .	۲
	ب: با توجه به متن، واژه درست را مشخص کنید. ۱) آن کمند (شصت / شست) خم خویش بگشاد. ۲) در همان (بهبو هه / بحبوحه) صدای تلفن بلند شد.	
۰/۵	در بیت زیر کلمه حذف شده و نوع آن را مشخص کنید. « همان به کزین زشت کردار، دل بشویم کنم چاره دل غسل»	۳
۰/۵	با چه روشی می توان به معنای واژه «اندیشه» در ابیات زیر پی برد؟ الف - دل شاه از اندیشه یابد گزند ب - ز دل ترس و اندیشه بیرون کنیم	۴
۰/۵	فعل‌های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست در حق ما هرچه گوید جای هیچ اکراه نیست ریشه‌های ما به آب / شاخه‌های ما به آفتاب می‌رسد / ما دوباره سبز می‌شویم	۵
۰/۵	در مصرع زیر چند گروه اسمی به کار رفته است؟ نوع وابسته پسین به کار رفته در آن را بنویسید. «آیین طریق از نفس پیر مغان یافت.»	۶

۷	نقش دستوری کلمات مشخص شده را در جمله زیر بیابید. «با خاک عجین آمد و از تاک عیان شد خون دل شاهان که می اش نام نهادند.»	۰/۷۵										
۸	نوع «را» در بیت «سرانجام گفت ایمن از هر دوان // نگرده مرا دل نه روشن روان» مشخص کنید.	۰/۲۵										
۹	در عبارت زیر وابسته ی وابسته را مشخص کنید و نوع آن را بنویسید. «فرودگاه آتن، نوساز و مربوط به دوران حکومت سرهنگ هاست.»	۰/۵										
۱۰	مفهوم نشانه «ان» را در واژه های زیر بنویسید. الف) خندان ب) بهاران	۰/۵										
قلمرو ادبی (۵ نمره)												
۱۱	با توجه به ابیات ستون الف، آرایه های مرتبط با آن را در ستون ب مشخص کنید. (دو آرایه اضافی است)	۱										
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">الف</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) آتش ابراهیم را نبود زیان</td> <td>هر که نمرودی است گو می ترس از آن</td> </tr> <tr> <td>۲) چون نگه کردند آن سی مرغ زود</td> <td>بی شک این سی مرغ آن سیمرغ بود</td> </tr> <tr> <td>۳) چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی</td> <td>بباید زدن سنگ را بر سبوی</td> </tr> <tr> <td>۴) چون بنابد آفتاب معرفت</td> <td>از سپهر این ره عالی صفت</td> </tr> </tbody> </table>		الف	ب	۱) آتش ابراهیم را نبود زیان	هر که نمرودی است گو می ترس از آن	۲) چون نگه کردند آن سی مرغ زود	بی شک این سی مرغ آن سیمرغ بود	۳) چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی	بباید زدن سنگ را بر سبوی	۴) چون بنابد آفتاب معرفت	از سپهر این ره عالی صفت	<p>کنایه</p> <p>حسن تعلیل</p> <p>جناس تام</p> <p>تشبیه</p> <p>اسلوب معادله</p> <p>تلمیح</p>
الف	ب											
۱) آتش ابراهیم را نبود زیان	هر که نمرودی است گو می ترس از آن											
۲) چون نگه کردند آن سی مرغ زود	بی شک این سی مرغ آن سیمرغ بود											
۳) چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی	بباید زدن سنگ را بر سبوی											
۴) چون بنابد آفتاب معرفت	از سپهر این ره عالی صفت											
۱۲	در بیت «نهادند بر دشت هیزم دو کوه جهانی نظاره شده هم گروه» کدام واژه مجاز است؟ مجاز از چیست؟	۰/۵										
۱۳	درس کباب غاز مربوط به کدام یک از انواع ادبیات است؟ الف - نمایشی ب - غنایی پ - داستانی ت - حماسی	۰/۲۵										
۱۴	در بیت زیر کدام یک از زمینه های حماسه دیده می شود؟ «چنین است سوگند چرخ بلند که بر بی گناهان نیاید گزند»	۰/۲۵										
۱۵	مفهوم هر یک از کنایه های زیر را بنویسید. الف) مزه آن شیرینی های باد و باران خورده و گرد و غبار گرفته را هنوز زیر دندان دارم. ب) گفت می بسیار خوردی زان چنین بی خود شدی گفت ای بیهوده گو حرف کم و بسیار نیست	۰/۵										
۱۶	نویسندگان آثار زیر را مشخص کنید. الف) بخارای من ایل من ب) منطق الطیر	۰/۵										
۱۷	شعر حفظی الف) به هر مجلس به هر زندان به هر شادی به هر ماتم ب) پ) گفتمی به روزگاران مهری نشسته، گفتم	۱/۵										

۱۸	در بیت « تا درد و ورم فرو نشیند الف - کدام واژه استعاره است؟	کافور بر آن ضماد کردند» ب - استعاره از چیست؟	۰/۵
۱۹	قلمرو فکری (۸ نمره)		
	معنی اشعار را به نثر روان امروزی برگردانید. الف) آتش است این بانگ نای و نیست باد ب) گل اگر چه هست بس صاحب جمال پ) بیامد دو صد مرد آتش فروز ت) آری اکنون تهمن با رخس غیرتمند / در بن این چاه آبش زهر شمشیر و سنان، گم بود	هر که این آتش ندارد، نیست باد حسن او در هفته ای گیرد زوال دمیدند، گفتی شب آمد به روز	۲
۲۰	معنای جمله یا عبارت‌های زیر را به نثر روان بنویسید. الف) در صرف صیغه «بلعت» اهتمام تامی داشتند. ب) رستم رسم فرهیختگی و رزم و بزم به او می آموزد. پ) نوک جمع را چیده بود و مجلس آرای بلامعارض شده بود. ت) پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد.		۲
۲۱	مفهوم عبارت زیر را بنویسید. «چه خوش گفته‌اند که ، امپراطوری‌های بزرگ هم مانند آدم‌های ثروتمند، معمولاً از سوء هاضمه می‌میرند.»		۰/۵
۲۲	بیت «روی‌ها چون زین بیابان در کنند عرفانی دارد؟	جمله سر از یک گریبان برکنند» اشاره به کدام یک از وادی‌های (۱) طلب (۲) معرفت (۳) توحید (۴) حیرت	۰/۵
۲۳	مفهوم نهایی بیت « بیرون ز تو نیست هر چه در عالم هست در خود بطلب هر آن چه خواهی که تویی» چیست؟		۰/۵
۲۴	مقصود دکتر شریعتی از قسمت مشخص شده در متن زیر چیست؟ «تا امسال که رفتم، دیگر سر بر آسمان نکردم و دیدارها همه بر خاک و سخن‌ها همه از خاک.»		۰/۵
۲۵	عبارت زیر با کدام بیت ارتباط معنایی دارد؟ «وصول به حُسن ممکن نشود؛ اَلَّا به واسطهٔ عشق» الف) حُسن به اتفاق ملاحظ جهان گرفت ب) می‌تواند حلقه بر در زد حریم حُسن را آری به اتفاق جهان می‌توان گرفت در رگ جان، هر که را چون زلف، پیچ و تاب هست		۰/۵
۲۶	منظور از خوان هشتم در شعر « پهلوان هفت خوان، اکنون / طعمه دام و دهان خوان هشتم بود» چیست؟		۰/۵
۲۷	مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسد. الف) آب جیحون فرو نشست، ریگ آموی پرنیان شد، بوی جوی مولیان مدهوشم کرد.		۰/۵
۲۸	با توجه به بیت « یکی تازی ای برنشسته سیاه / همی خاک نعلش برآمد به ماه» تأکید شاعر بر کدام ویژگی اسب سیاوش است؟ الف) خوش رنگی ب) تیزیابی پ) تنومندی ت) نژادگی		۰/۵